

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

De alijs legitimis verbi diuini prædicatoribus. Cap. 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

certe sua merces Prælato non deerit.] Sed ad hoc fufius cum Chryfoftomo respondendum est à me paulò inferius in cap. de fiducia in Deum, quare in præfentia superfedeo, ne iterare eadem fit neceffe. Quæ autem de Episcopis dicta sunt, etiam sibi dicta existiment cæteri, qui animarum curam habent presbyteri; vt enim Apostolis Episcopi successerunt, ita septuaginta duobus Christi discipulis presbyteri, vt docent Hieron. August. Damaf. Ipsi milites sunt Episcoporum, ipsi eorum vexilla sequuntur, Ecclesiam Dei circundant, & hostium cuneos profligant: Ipsi sunt veluti prouectiores Episcoporum discipuli, qui, accepta ab eis facultate, Infideles, vel Cathecumenos per baptismum in Catholica Ecclesiæ scholam admittunt, eosque, & alios rudiores discipulos omnes fideles doctrina virtutis erudiunt, sunt vt lucernæ à maioribus luminaribus lucem mutuantes, cuius splendore tenebras è mentibus pellunt, & igne veræ charitatis accendunt, suntq. inferiores Angeli, qui à superioribus Archangelis purgati, illuminati, perfecti alios possint & ipsi secundum portionem animarum sibi commissarum purgare, illuminare, perficere; & hoc modo Præsulum suorum onera ex parte sustentare. Audiant quid Gregorius in suo Pastoralis habet: Officium (inquit) prædicatoris accipit quisquis ad Sacerdotium accedit (loquitur de sacerdote præcipuè curæ animarum præfecto) vt ante aduentum Iudicis, qui terribiliter sequitur, & ipse clamando gradiatur.

Eadem cæteris curatis conueniunt.

ep. ad Marcellum.
ep. 3. in ps. 44. pro patribus tuis &c.

Greg. in past. par. 2. c. 4.

De alijs legitimis verbi Dei prædicatoribus.

Cap. XVII.

Diuisus de his, quæ ad ministerium verbi Diuini simul cum Pastoralis cura, & præfectura vocantur. Iam de alijs agendum, quibus solum prædicationis munus iniungitur. Ac ponendum principio horum duplicem in sacris literis vocationem reperiri, alteram à Deo per se se; alteram à Deo per hominem, cui legitima sit potestas. Christus quidem Dominus, Apostolos, quos mittere in mundum vniuersum, & Euangelium suum omni voluit prædicare creaturæ, diuina sua voce vocare dignatus est. Idem ipse posteaquam in cælum conscendit, Paulum, missa de cælo voce, in reliquum Apostolorum numerum cooptauit. Ex quo verè hic illa de se scribere potuit in epist. ad Galat. Cum au-

Duplex vocatione ad prædicandi officium.

cap. 10.

D 3 tem

1. 6. 4.

1. cap.

1f. 6.

tem placuit ei, qui me segregavit ex utero matris meae, & vocavit per gratiam suam, ut reuelaret filium suum in me: & epist. ad Thessal. Probati sumus à Deo, ut nobis Evangelium crederetur. Magnifica sanè gloriatio, non vni è mortalibus, sed immortalì homini, ac Deo probatum sic esse, ut ei Evangelij promulgatio crederetur. Olim verò sanctos Prophetas, cui dubium esse potest non sua sponte, sed admonitu Dei excitatos ad ea prædicanda repente profuisse, quæ nemo alius eis, nisi Deus ipse suggereret? Sanctus Hieremias, ille, quem suis manibus finxisse, atque formasse gloriatur Deus; ne ad concionandum mitteretur, pueritiæ excusat impedimentum, A A A Domine Deus ecce nescio loqui, quia puer ego sum. Obsequentissimus verò Dei famulus Moyses, quam timidè, quamq. cunctanter legationem ad Pharaonem suscepit? Assignatum sibi à Deo munus tantum non subterfugere parat, onus denique quod suis humeris impar existimabat, valentiori alicui imponi adeo humiliter, ac demissè deprecatur, ut propemodum quasi contumaciter abnuenti, ac recusanti seruulo, meritò subiraſci Dominus videatur. Nec verò Isaiam putandum est sponte sua magis, quam iussu Dei promptum se se, atque alacrem ad concionandum obtulisse: intellexerat videlicet Vates sanctissimus per visum illud, quo quærentem Deum audierat, quem mittam? & quis ibit nobis? aperte se à Domino ad munus illud designatum; quamobrem diuinæ obsecutus voluntati, respondit, ecce ego, mitte me. Neque tamen prius prodire in publicum, nec verba ad populum facere ausus est, quam Deum ipsum clarè exaudiuit præcipientem sibi, ut pergeret quò mitteretur, & Seraphim conspexit, qui comprehensò de altari carbone labia, populi contagio maculata purgaret. Denique prænuncius Christi Ioannes, non ante, in omnem regionem Iordanis pœnitentiam prædicaturus, aduenit, quam verbum Domini factum sit super eum: Verbum Domini prius intus in seruulo operabatur, tum foris vocis officium in concionatore sequebatur. Hi omnes, alijque complures singulariter à Deo sunt vocati. Sed communis diuinæ providentiæ ratio est, ut per legitimos Præsides deligantur ij, quorum opera in huius functione muneris vti constituit Deus. Præclare Paulus ad Romanos cum docere vellet, omnino necessariam esse in Ecclesia Dei prædicationem, sine qua non constat fides, posteaquam dixit. Quomodo credent ei, quem non audierunt? quo-

quomodo autem audient sine prædicante? subdit, quomodo vero prædicabunt, nisi mittantur? Omnino ergo qui Christi fidem ritè docere, ac prædicare debent, siue a Deo, siue ab homine, Dei vicem representante mittantur necesse est; alioquin sibi obijcienda putent, quæ apud Hierem. grauissimè exprobrat Deus. Non misi eos, neque præcepi eis, neque locutus sum ad eos. Et non mittebam eos, & ipsi currebant; non vocabam eos, & ipsi respondebant;] Quæ pluribus verbis toties repetita sententia, satis eorum coarguit imprudentiam dixerim, an impudentiam? qui verbi ministerio vltro se offerunt, qui non iussi ad concionandum accedunt, sed irruunt non vocati. De quibus Chryf. multi, inquit, vt in publicum prodeant & concionentur multa faciunt, & si applaudentem multitudinè habent, quasi regnum adepti sint exiliunt gaudio, si autem silentio sermo eorum claudatur, maior illis ex silentio, quam ex gehenna mæror incessit.] Non potuit melius quam his Chrystostomi verbis hæc leuitas describi. Rectè S. Bernardus ad vineas, inquit, quæ animæ sunt, vel Ecclesiæ, reuiscendas, instruendas, corrigendas, saluandas anima perfectior inuitatur, quæ tamen id ministerium fortita sit non ambitione sed vocata à Deo tamquam Aaron]. Diuus Hieron. quatuor enumerat genera prædicatorum. Primum genus eorum, qui neque ab hominibus, neque per hominè, sed per Iesum Christum vocati sunt & missi. Secundum a Deo per hominem. Tertium ab homine non a Deo. Quartum neque ab homine, neque a Deo, sed à se. Exemplum primi generis est Paulus maximè. In secundo genere est Iosue a Deo per Mosen: ex nostris Chrystostomus Basil. Aug. Ambros. Greg. Bernardinus Senensis, S. Vincentius & alij. In tertio genere sunt omnes ij, qui aliqua lucri cupiditate, vel inanis auræ ambitione loca ad concionandum ambiunt, & per literas emendicatas & fauores humanos extorquent à Prælati-
 tis. In quarto genere videntur reponendi Hæreticorum ministri, qui magisterium hoc sibi assumunt, sicut quiuis artem aliquam sibi exercendam arripit arbitrato suo. Et hæc planè fuit prima tantæ pestis origo & seminarium, quæ tam multas Ciuitates ac Prouincias hac tempestate peruagata lætaliter infecit, quod scilicet voluerint homines libertatis malæ, ac nouitatum amatores his aures præbere, qui nulla nixi autoritate legitima, se in id munus prædicandi verbum Dei ingesserint, neque vocati, neque missi, cum neque suæ vocationis signa, quod a Deo mittantur ostendere possint, neque a Prælati Ec-

Coutra eos qui non vocati se ingerunt.

Hom. 30. in act.

Ser. 58. in cant.

In ep. ad Gal. lib. i. initio.

Origo hæresum.

clesia, quorum ea est cura, villas habeant literas & authoritatem. Debuissent planè populi populorumque magistratus aduertere a dæmonibus immisos, qui cathedras sic inuasent, præsertim cum nouam doctrinam, & antiquæ religioni contrariam inueherent. Oportuisset ab his nouatoribus percundari, Quinam estis vos? a quo missi? qua authoritate locum Doctorum assumpsistis? unde vos proripuistis? qui enim aliunde intrat in ouile quam per portam, quæ est Ecclesiæ authoritas, & Prælatorum, fur est & latro, diripere venit, non dirigere, mactare intendit non pascere.

In eos qui non vocati Prædicatoris officium ambiunt.

Cap. XVIII.

Sed mittamus Hæreticos, & loquamur de his, qui apud nos non vocati ambiunt hoc officium, & quibuscumque artibus ad magna pulpita viam affectant. Sanè si detur mihi facultas liberè, quod sentit animus exprimendi, dixerim hunc appetitum, & vt ita nominem scabiosum concionandi pruritus, vel stultitiæ, vel arrogantiam, vel etiam vtriusque euidentem argumentum videri. Stultitiæ quidem, quia non aduertunt hi, quantas secum difficultates, quantaque pericula onus hoc grauissimè afferat, cui vix robustissimi humeri pares esse queant: quod præsertim euenit ijs, qui nec morum sanctitate, nec multa eruditione præditi, vix pauca ex Theologia, ex sacris literis, ac sanctorum Patrum lectione delibarunt. De his vera est Hieronymi sententia, Qui (ait) prius respondet quam audiat, stultum se esse demonstrat. qui prius doctor esse desiderat, quam discat, stultitiæ noxam non declinat]. Audi quænam sit grauissimè Theologi Nazianzeni sententia hac de re in orat. de sua fuga, vbi de verbi Dei dispensatione loquens, quam omnes ait hac ætate profitentur, si quis est qui audacter suscipiat, aut cuius ius negotium esse censeat, huius ego solertiam animi acriter ne dicam stultitiæ, demiror. Certè si stultitiæ nomen à præstantissimo Doctore id genus hominibus tributum displicet, temeritatis, & arrogantiam notam saltem non effugient. Quis neget virum graui iudicio præditum facile animaduertere posse, non esse se ad hoc munus rectè, cumque fructu præstandum satis idoneum, nisi adsit efficax quidam feruor spiritus in eius pectore, qui ita ad dicendum eum rapiat, vt ad commonenda corda auditorum sit potens? Sed quæso te, vbi nam requiescit spiri-

Stultitia eorum qui non vocati se ingerunt.

In cap. 58. prou.

Greg. Nazianz. in sua or. Apolog. 1. Temeritas eorundem.